

3106 వై తి ది న ము ప క టి ం ప (బ డు ను

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 28-వ తేది బుధవారము

No. 276

సంపుటము ౯

జంతుభిక్షామితంపత్రికము, పాల్గుణమాస ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౨౭౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

శుభముయినమందు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను. పక్షులుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభూతచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను పరిచింపబడినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయస్సైన పెద్దవానివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

505 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

506 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

507 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

508 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

509 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

510 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

511 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

512 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

513 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

514 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

515 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

516 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

517 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

518 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

519 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

520 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

521 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

522 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

523 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

524 మీ లోకామయ కస్తూరిమాత్రలు ఆంధ్రులకు వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా లాంటివానితో వాడిన మేజుధాతము ఎంతకాలము నడిచియున్నను మాయమగును. కఠినమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

వేలము అమృతము

యాదాద్రి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్బయ్యచెట్టి & సారా వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్బయ్యచెట్టి &

దివాలాసంస్కారములు (ఇంటిపేరు) 82/1921

మెనర్సు & డన్ కంపెనీ

వారు కడపలో

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

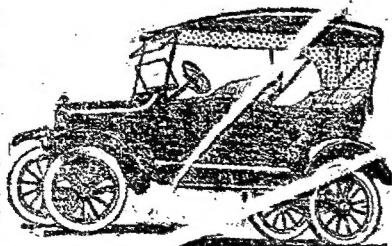
మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

మొదటి లోటులు

త్వరపడుదు

ధరలు తగ్గినవి

వెలులు

టూరింగు 2,750
రన్నెహాటు 2,600
ప్లాండ్డు చాసిస్ 2,250
టూరింగు (ప్లాండ్డుతో) 3,100
ఒకటన్ను చాసిస్ 2,600

యా రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు పంపుము. మాద్వారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్కువ సదుపాయము కలుగును.

మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

ఫోన్ నెంబరు:— కృష్ణా గుంటూరు జిల్లా లకు

త్వరపడుదు

ధరలు తగ్గినవి

సీటు బస్సు 3,500

* పార్కునన్నుట్రాక్టరు 3,250

ఇగ్నీషన్ వాడియ

డెలివరీ ఎంబి.ఆర్. మదరాసు

కానలసిన వారికి సెప్టెంబర్

పాడెల వెలులున్ను, వ్యవసాయపు

ఆయుధముల వెలులు

న్ను తెలియజేయుబడును.

(598)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మ సి లిమిటెడ్

తిరుపతి బ్రాంచి (చిత్తూరు జిల్లా)

వనంత కుసుమాకరము, మకరధ్వజము, చ్యవనప్రాసనము మొదలగు శాస్త్రోక్తమైన ఔషధములు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. నాలగవ వంతు సామ్య అద్వాన్యముగా పంపిన వి. పి. ఆర్థరులు లేకుండానే పంపబడును. వ్యాధి లక్షణములు, ఎట్లు కలిగినది మొదలగునవి వివరముగా వ్రాసిన తగిన ఔషధములు వి. పి. గా పంపబడును. మాత్రాటలగు కావలసినవారు ఒక అణా స్థాంపుపంపవలెను.

Dr. A. Rajaram Rao, A. M. A. C. Bhishagvara, Physician incharge Tirupathi.

అంశావళిమునకు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియూ, సమస్తమైనదియూ, సయమైనదియూ వైద

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మ సి (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.

- ప్రకటనలు:— జడ్చి, గజ్ జడ్చి, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.
పాడీ ఆఫీసు:— 8, 8/1 ఆఫీసున పీఠి, డక్కా.
చాంబీలు:— కలకత్తా 212 బా బహు వీధి, 155-1 అప్పుడు చిట్టూర్ శాస్త్ర (హోమబహు) హరిజన్ శాస్త్ర (బాతాబహు) భజానిపూరు 69 చిట్టూర్ శాస్త్ర, రంగపూరు, బోగూరు, మైసేన్ సింగు, బాల్ పాయిసురి, డార్జిలింగు, కాన్ పుక్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.
నివాసాలు, బోన్సుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.
ఈ దినపత్రముపై పుస్తకములు ఇతరముగా పంపబడును.
(1) స్వప్నవైద్యము (తెంగాలి) (2) కామశాస్త్రము (3) శతీశుల్క తేజాధర్మము (4) జీవితమును జయించుట (5) కాటలాగు బాగరి (6) బోధ్యము (7) 1922-వ సం. క్యాలండరు (ఇంగ్లీషు తెంగాలి) (8) ఉపాధ్యాయులు, బోన్సుమాస్టరులు ధనము జాక్షించు నిధము. (ఔషధములము యిసాం) మొత్తపుట తులము 1-కి ధర్మ 4 (8)
(ప్రకటనరాశికకు మాత్రము) బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0; కరచాద్యసవ బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చ్యవనప్రాసన సేరు 1-కి రూ 4.

శ్రీ యుతపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారిచే రచింపబడిన

శ్రీమద్రామాయణ నాటకములు
శ్రీమన్నారాయణ పరమార్థాంత సుభూతు: నున, కిస ర్మధావధురసావ ప్రధిరంహాన, అగతానంహను నకు శ్రీరామచంద్రుని పూజించిరి మేల్పి సావలు, ఎన్నిరీతులఁజదివి నను లెనవలెదు. ఈభిద్రాతా మైసది అదియేకదా! అట్టిరామ చరిత్ర మనోరూపములలో తెలుగున వెలయుచున్నది. కథను కథలను ఎట్లయెదుట తెట్టి ప్రత్యక్షముగఁ గలఁజుకట్టు చేయు నున్నది నాటకము కదా! మృదుమధురార్థకతా సంపన్నులు ర్మభూయిష్టనాటకా శైలికర్తలు సాక్షిగ్రంథకర్తలనకు శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారిచే వ్రాయఁబడిన కగటచే ఎగుగుటించి వెలుగ వ్రాయ గక్కరలేదు. వీరిలేఖని నుండి వెడలు అమృతమనేసాదులు పాఠకమహానులు గ్రోలి యున్నారు. వీరు రచియించిన వెళ్ళనాటకములలో నొకటి చదివినను గ్రంథకర్తయొక్క ధీనైకత్వము, కవితార శక్త్యము బాత్ర చక్కోత్తరకల్పనాచాతుర్యము మున్నగు ప్రాధానికము లయులు గోచరింపక మానవు. ఈరామాయణ నాటకములందు వలయువాడు:—పానుగంటి రాజారావు పితాపురం, గోదావరిజిల్లా, అనివ్రాయవలెను.

పుస్తకంతుమాలికాన నొడలు జలదరించును. మనను ద్రవిభూత మగును.
1 కళ్యాణరాఘవము
చక్కని చిన్న నాటకము, బాలకాండలోని గాథ సీతా కళ్యాణము. వెల 0-8-0
2 వట్టభంగరాఘవ మను పాదుకావట్టాభిషేకము అయోధ్యాకాండలోనిగాథ. భక్తికరజరగుప్రధానమై నది. వెళ్ళనాటక ప్రదర్శింపబడినది. వెల 1-4-0
3 వనవాసరాఘవము
అరణ్య కిష్కింధ. సుందరకాండములలోని గాథలంత ర్మనాటకము. వెల 0-12-0
4 విజయరాఘవము
యధ్యంతరము నిందు కవీశ్వరుగ నతి చమత్కారముగ వర్ణింపబడినది. ఇందలివాగధులరావభక్తి ఆపారము. పులకాం జర మగుచుండును. వెల 1-0-0

మహాభగవంతునిపాత్ర

ఇది యొక గొప్పనాటిగ్రంథము. మహాత్ములచే వ్రాయబడినది. దీనియందు పరిమానపుర యొక్క చారిత్రమును ఆయా లాగముగా చక్రములలోగూడ వ్రాయబడియున్నది. జన్మగుంధర్వము, తారీఖు, జననకాల భుజియలు. చారిత్రమండలి మాది పంపించిన యెడల, కాండవీరవారికి వి. పి గా పంపించెదము, స్లోకములు తెలుగు అర్థంతోసహా వ్రాయుటకు రూ 2-0-0, అగును. అర్థంతరములేని వారికి రూ 2-0-0 మాత్రమే.
లకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి 'వజ్రము' గోపాలపురం కొత్తపేటపేట్టు, గోదావరిజిల్లా.

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (3)

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పంపబడియున్నవి. 3
ఈరాజభానిలో ఈకలరావ్యాధికి యుపయోగింపబడు మందు గో నెల్ల మాకలరామందులు
శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెన 1045-8
మామందులు కలరాలో కలరా లేదనియే నమ్మకమైనది. మేము అనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలి
కొని యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱును, గర్భిణి స్త్రీలకు
గూడ దీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతిరసంధులవలె నివి మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్మఘములకు వోటివచ్చు.
కర్పూరాద్యర్థము 6 బోన్సుల సీసా రూ 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు రూ 1-2-0
విషూచి నంజీవని మాత్రము 12 0-6-0 }
తంలివిలాసము, పంజీట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పకవిధి మద్రాసు.

చాలసర్వతీపరీక్షలు-కర్నూలు

ఆంధ్రభాషాభిమానులు కొందఱు కర్నూలులో బా
సర్వతీపరీక్షలు ఇటీవల ఛాపింది తన్మూలమున మన మండలము
నందలి చాతకాలందలి మొదటి మూడుపాఠశాలల విద్యార్థుల
కోక చిన్నచరీక్ష సేర్పడుచి యందు ప్రీక్షలైనవారిలో ప్రథము
నకు స్వర్ణపతకమును, ద్వితీయునకు రజతపతకమును తక్కువ
లవారిలో నుత్తములకు నూటికి ముప్పదిగుణములకు
లేక సంపాదించు వారికి యోగ్యతాపత్రములను నొసంగి
నించుటకు తీర్మానించుటయైనది. అందువలన మండలవిద్యార్థు
లకు శాఖభాగ్యముయందు చాలినంత ప్రోత్సాహ ముండగలదు
అభ్యర్థులకు విద్యార్థుల తీ యేట డిసెంబరు 30 తేదిలోపల దర
ఖాస్తులు జంపుకొనియున్నారని. దరఖాస్తులతో నుక్కొక్క
విద్యార్థియు ప్రవేశమును క్రింద నాలుగుకాలు వెల్లిం
యున్నాడు. నలుగురు విద్యార్థులకు తక్కువతేదీ దరఖాస్తులు
గల వ్రామము పరీక్షాస్థానముగ నేర్పఱుపబడును. 1928 సం
ఏప్రిల్ మొదటివారము పరీక్షాదినముగ నిర్ణయింపబడినది. ఈక్రి
దిపత్రముగ్రంథముల ననుసరించి ముదిత ప్రశ్నా పత్రములు
పంపబడును.
1 శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసజీవితము. 0-8-0
2 శ్రీగోపాలకృష్ణ గోకతేజీజీవితము. 0-2-6
3. పరిణయకథామంజరి. 0-8-0
4. చతురక (చక్కనినవల) 0-4-0
5. వ్యాసరచన [యూదుపుటలకు మించక]
విద్యార్థులయొక్కరీతిక్రములు సభవారి యామోహములవల్ల
నీడ యుచితకట్టులగు ఆంధ్రపండితులు ఎఱిగించురు. పరీక్షలో
ను ప్రీక్షలైనవారి నామములు రాగల జూన్ నెల 10 వ తేదీలో
పల వెల్లడిచేయబడును. పరీక్షయందు గెలుపొందిన బాలరక
వెంటనే పారితోషింపబడును. యోగ్యతాపత్రములు నొసగ
బడును. విద్యార్థిమానలి యధ్యక్షమునజంబోద్వడ ప్రార్థితుల
సర్వతీ శ్రీనివాసమూర్తి, కర్నూలు.
స్థానికసంఘములలో వోట్లు
ఎట్టివారికి యివ్వవలెను
యునియను, మ్యూనిసిపలు, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులకు
అభ్యర్థులుగా నుడగోవవారిలో చాలమంది ధనముగలవారు,
భూస్వాములు, పలుకుబడిగలవారు అయివుండును.
యట్టివారు సాధారణముగా వారి స్వలాభముకొరకును
వారి స్వంతవ్యాపారములు సాధించుకొనుకొరకును యింతేకాక
మరింత వారిపలకుబడి స్పృహచేసుకొనుటకును అభ్యర్థులుగా నుం
డుటకు ప్రయత్నించుటయేగాక యట్టివారికి స్వాధీనమైనవారిని
కూడా వారితోపాటు అభ్యర్థులుగా నుండుటకు తగినవిధములు
చేసుటని స్థానికసంఘములకుబోయి వారిస్వకార్యములు సాధించు
కొనుచున్నారు. వోట్లకు నింతవరకు ఎట్టివారికి వారివోట్లన్ని
అభ్యర్థులుగా నిలబెట్టువలెనో తెలిసికొనకుండా నుండుటకుకోవ
సీయముగనున్నది.
వోట్లకు వోటుయిచ్చునపుడు అభ్యర్థులుగా నిలబడు
వారిలో నెవరు, పరిపాలనవర్గమువారు ప్రజలకు ప్రతిపాలమైన
పనులుచేయునపుడు నిశ్చలమనస్సుతో ధైర్యముగ ప్రభాసార్య
ములై పోరాడు సమర్థతగలవో నట్టివారికి వోటు యివ్వవలెను
గాని, మోమోముపాటు నేపీహితులకును, బంధువులకును,
బాధివార్తకును, నిచ్చి వోట్లువలన పోగొట్టుకొనకుండుచుగాక
కాననపథకును స్థానికసంఘములకును చాల తారతమ్య
ముగలదు. కాననపథకు పూర్తిగ ప్రభుత్వాధీనములలోనే యు
న్నవి. స్థానికసంఘములు ప్రజలే స్వయముగా పరిపాలన చేసు
కొనటకు పీఠముగనున్నది. గాని యింతవరకు ఏకొలదిస్థానికసంఘ
ములో వాటియొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కనిరచి ప్రభావితమును
జేకహితముగోరి పనిచేయుచున్నది.
గావున వోట్లకు నివృత్తపాకబుద్ధితో ప్రభావితమును
జేకహితముగోరి ధైర్యసయ్యములు, నివృత్తపాకబుద్ధితో పని
చేయు అభ్యర్థులకి వోట్లన్ని నిజమైనస్థానికసంఘములుగనుండు
జట్టుపాటుబడవలయును.
కనివారపు సుబ్బారావు

-10-

12. తంబు శ్లోకవిధి, మద గాను.

శ్రీ గామజయమందిరము, తిరువళ్ళి-కే. ని, మద్రాసు

సామ్రాజ్యశాసనసభ

27 వ తేదీనాటిచర్య

భిల్లి, ఫిబ్రవరి 27:— రైల్వేల ప్రభుత్వపరిపాలనను గూర్చి చర్చించుటకు కేసు సభ సమావేశమయ్యెను. ప్రతిపక్షాలు చాలమంది వచ్చిరి. రైల్వేలోయే మొదటగా రైల్వే శాఖకు రైల్వే అధికారులు కొందరు చేసిన, కార్యక్రమములో 14 నవరణలుండెను. వీటిలో చాల జి. వి. పి. ఇ. వి. రైల్వేల ప్రస్తుత కార్యక్రమము ముగియగా ప్రభుత్వమువారి పాలన క్రిందకు రావలెనునని, కొన్ని కొన్ని కష్టములు యేదియని నిర్ధారణ చేయవలెననినవి.

కార్యకుల పరిహారపు బిల్లు సవరణ

ప్రశ్న తీరములు జరిగిన పిమ్మట కార్యకుల పరిహారపు బిల్లుపై ప్రతిపక్షాలు ప్రవేశపెట్టిన సవరణలు చర్చకుదీసికొనవలెనని ఇన్స్పెక్టరు సహాదించిరి.

డాక్టర్ లిస్సేగారు

ఒక కార్యకుడు మెడికల్ పరీక్షకు లోకముందే చనిపోయినపుడు ఆతని కుటుంబమువారికి కమిషనరు కరిహార మిప్పించుట కవకాశమిచ్చు సవరణను ప్రతిపక్షాలు యిమిడ్చుటవలన యజమానులకు గల్గు అపహాసము తీర్చుకొనగలరని చెప్పిరి.

రంగారాజుగారి ప్రతిపక్షాలు కార్యకుని ప్రయోజనములొందించి యానియను మేర్పాటుచేయుటకు సంకసంపరచి నని, తీసిగొని పోవలెనునని తన కంగీకారముగాదు.

ఇన్స్పెక్టరు

యా అపహాసము కారణముండవలెనని స్థానిక ప్రభుత్వములకు యజమానుల యీ అపహాసము తెలియజేయుటకు ననినను, ఈ కార్యక్రమము సరిగా పనిచేయుటకు యెడల ప్రభుత్వమువారు సహకారమునని అన్ని విషయములందును తాము యజమానుల సమృద్ధిని బడపిరనియు చెప్పిరి.

ఇన్స్పెక్టరు వాదనమునకు లిస్సేగారు సంతకము లిచ్చించిరి. కొంతవరకు జరిగిన పిమ్మట ప్రతిపక్షాలు సవరణ లన్నియు ఆంగీకరింపబడెను.

ఆదాయపుపన్ను సవరణ బిల్లు

పిమ్మట ప్రామాన్య మొదలచే ప్రవేశపెట్టబడిన ఆదాయపుపన్ను సవరణబిల్లు ఒక సవరణతో సామాదింపబడెను.

రైల్వే ఆర్డు సవరణ

పిమ్మట మాలవియన్ అజెంట్లగారి రైల్వేల ప్రభుత్వపాలనక్రిందకు వచ్చుటకు రైల్వే చట్టమును సవరింపవలెనని తీర్మానముచర్చకు దీసికొనబడెను. ఈ తీర్మానము సవరింపబడినది సరిగా సమావేశములో ను పాపించి పడెను. కాని ఆ కర్తవ్య కమిటీ నివేదిక వైస్ర ప్రభుత్వము ఆలోచనచేయుటకు కృత్య విచ్చుటకుగాను తీసికొని చర్చ నిలిపివేయబడెను. సవరణలు కొన్ని ఒకటి యంతమునకు సంబంధించినవగుటచే రే ముఖ్యసవరణపైనే చర్చ జరుగవలెనని ప్రతిపక్షాలు నియమించెను.

నియోగిగారి సవరణ

ఆ కర్తవ్య కమిటీ అభ్యుత్పాదకు మరీ నలుగురు సభ్యులు యుచ్చిన సలహా ప్రకారము గారంటి చేయబడిన రైల్వేల ఒడంబడికలు అంతము కాగానే ప్రభుత్వపాలన క్రింద నుండువలెనని యుపపాదించిరి. కొన్ని రైల్వేలను మే గాజ్ అన్ని రైల్వేల మేనేజ్మెంటు విషయమును నిర్ణయముగా నిర్ధారణ చేయవలెననియున్నదని నియోగిగారు చెప్పిరి. రైల్వేల విషయములో ఇండియాను యంతరక్షకులతో బోర్డులు అనుభవము, ఇతరుల రైల్వేలన్నియు ప్రభుత్వ అధీనముననున్నది. మిత్రమునందును సామర్థ్యమునందును కంపెనీ మేనేజ్మెంటులను స్టేటు మేనేజ్మెంటులకును భేదములేకగా యుండవలెనని రైల్వేలోయేవారు యొప్పుకొన్ని విషయము. కావున యే మేనేజ్మెంటు దేశమునకు లాభకరమని యొందింపవలసి యున్నది. రైల్వేల ముఖ్యోద్దేశము దేశము సంపద నిర్మిల్పి చేయుట. కాని యంతరక్షకులను రైల్వేల విధానము బిటిషు పార్టీ యజమానులకును, బిటిషు వర్తకమునకును లాభకరముగ నుండుటకును భారతదేశ పరిశ్రమల సద్బంధములకును యుద్దేశపడినది.

(కొందరు విరోధియును సభ్యులు లేరు లేదు.)

ముడివడార్థముల ఎరువుతో అనుభూతులు లగు లేట్లను నియమించుటయు, విరోధియును బొగ్గుగులుకు వేగవలన గులభముగ నందజేయుటయు అన్యాయమునకు నిదర్శనములు. భాషాభివృద్ధి ప్రభుత్వములను, 1917 లో ఇండియానులోకి బంపి

న (తరువాత) ఇండియానుభుక్తమును స్టేటు మేనేజ్మెంటు కనుకూల భావము బాపెను. స్టేటు మేనేజ్మెంటులో మిత్రమునను, సామర్థ్యము గలదని సేవాదంబరముగ వాడివిని నియోగిగారు నడిపిరి. ఇదిగలలో రైల్వేనిధానము హిందూదేశమునకు వ్యత్యాసము లేదుట. తద్దేక్షించబడినది తన సమృద్ధి నునది. మంటూర్ను వెల్పుగారు:— “నాన్ సెన్సు” భారతీయులకు వ్యత్యాసము కల్పించియుండుటకు వున్నను బాధించుచుండుటయే ప్రభుత్వపాలనము సద్దేగించుటకు కారణమని నియోగిగారు చెప్పిరి.

డా. గారుగారు

ఇ. వి. రైల్వే, జి. వి. పి. రైల్వేలపై యొడంబడికలు ముగిసినంతే స్టేటు మేనేజ్మెంటు క్రిందికి లేవలెనని మొదటి తీర్మానమునకు సవరణ నుపపాదించిరి. మూలముగతమునైన తమకును నియోగిగారిని అభిప్రాయభేదములేదని డా. గారు గారు చెప్పిరి. కాని జి. వి. పి. ఇ. వి. రైల్వేల కార్యక్రమముల కందేండ్లలో అంతమగును గావునను యంతర కంపెనీల కార్యక్రమము 27 యేండ్లకుగాని అంత ముందపు గావునను యారెండు రైల్వేలను మాత్రము స్టేటు మేనేజ్మెంటు క్రిందికి లేవలెనని తీర్మానించుటకు వారికిరక. స్టేటు మేనేజ్మెంటు నవలంబించుటకు పూర్వము యిదియెట్లు వనిచేయునో యాదుట యుచితము. రైల్వేల విషయములో యంతరక్షకములందు కావలగు నిజమును కంపెనీ మేనేజ్మెంటు అభివృద్ధి న బాగుండునని తమయభిప్రాయము వని చెప్పిరి. కాని ప్రస్తుతపు అన్యాయపు పద్ధతి అంత ముందవలెను. ఈ పద్ధతివలన కంపెనీ మేనేజ్మెంటు మొలకు వలన కల్గిన వ్యవహార ప్రజలపైబడును.

ఇన్స్పెక్టరు

ప్రభుత్వమువారిపున నొక సవరణ నుపపాదించిరి. ఇ. వి. అర్. జి. వి. పి. రైల్వేల స్టేటు మేనేజ్మెంటు కొత్తకొనుచు ఇండియాను నిజమును కంపెనీ మేనేజ్మెంటు లాభములు చేకూర్చుటకు యారెండ్లలో సేద్యముకై రైల్వేల అవసరమును తెడల వరియొక కంపెనీతో సమ్మేళనముచేసి యొకస్వతంత్ర కంపెనీకి యొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నము చేయవలె అన్వేంట్లలో సవరణలు 4 గలవి చర్చించిన గారుగారి సవరణ సామాదింపిరి. ఇన్స్పెక్టరు తీర్మానమును (రో. పి. థి. థి. రి. (రో. పి. రి. - 42)

రక కాంట్ టెర్ కోట్సుగారి సవరణ ఈరెండు కంపెనీల కార్యక్రమము 5 యేండ్లవరకు పొమ్మచేయుట. ఈలోగా వీ కంపెనీలు చూచు బోర్డుల కార్యక్రమాలను నిర్వహించు లోకము బోర్డులను హిందూదేశములో నియోగిగారివలెను 5 యేండ్లు గలించిన పిదప అనుభవమును బట్టియే మేనేజ్మెంటు లాభకరమో నిర్ధారణ చేయుట ఇదికోట్సుగారి బోధకు పాటి సవరణ నియోగిగారు రైల్వే అధికారులపై మోపినది ను బోధకుగారు నిరసించిరి. సామర్థ్యమును పాటింప వునుట ఆ కర్తవ్యకరముగ నున్నది. ఆ కర్తవ్య కమిటీ వారు హిందూదేశకరణము స్టేటు మేనేజ్మెంటు లో ప ముల న రికార్డుచేయవలెనని కారణమున స్టేటు మేనేజ్మెంటు తమందే వలెననుపవనిచ్చుటయు వింతగానున్నది. ఈనివేదిక నిష్ప్రయోజనమునకుట యాయొక అభిప్రాయము చాలాను. నియోగిగారు యంతరక్షకుల పోలికను తీసికొనకుండుటలో వారిలో తామే కీధనింపవలసి. ఆదేశములలో స్టేటు మేనేజ్మెంటులను అనేక యాంశముల వాటిల్లినవి. వ్యయ మధికమునకు భరణ పొమ్మట సర్వకాపి మను. విలియం ఆక్టర్లుగారు సలహా నిచ్చిపట్టిట మేనేజ్మెంటు సాధింపించుటకు పోలు లేదని రి. ఇప్పుడున్న స్టేటు మేనేజ్మెంటు యుద్దహాద దనియు రైల్వే ప్రామాన్యము, జనరల్ రెవిన్యూనుండి తెరువలసిన వలెననియు ఆక్టర్లు కమిటీనడిక తెల్పుచున్నది. ఈముఖ్యసలహా ప్రభుత్వముకు పోలికొంపవలెదేను. మారతకట్టుచాటులలో ప్రభుత్వపాలన, కంపెనీపాలన జంటగా అనుభవము వుండునదిక అనుగతల ననిచెప్పిరి.

ఇన్స్పెక్టరు

ప్రభుత్వ తీర మిచ్చుచు రైల్వేకంపెనీల మేనేజ్మెంటు, అధికారము ఇండియాను మార్చవలెనని ఆక్టర్లుకమిటీవారి కేగ్రహముగ నిచ్చినసలహా యెల్లరకు సంగీకారమునచెప్పిరి (వార్తము) ఈపాదించబడిన సవరణల మూడింటిలోను గారు గారికి ఆచరణీయముగ నున్నది. చాలయేండ్లకుగాని కార్యక్రమము అంతమొందని యంతర కంపెనీల మేనేజ్మెంటు యిట్లుండవలెనని గారుగారి సవరణ, నియమింపదు. ఈమేనేజ్మెంటు సమృద్ధిపై భారతీయులు విరోధి యు ను అభిప్రాయము

ప్రాయములు గల స్థితియున్నాడు. ఈ భిన్నాభిప్రాయములు గుర్తింపముగ స్వభావమునకు సంబంధించినవి. ప్రతి విడివడత కార్యపారము, పరిశ్రమలందు ప్రభుత్వము బోధకము కల్పించుకొనుట అనుభూతముతోబాదును. (వార్తము) నిరంకు కార్యకారుల మేనేజ్మెంటుకు భారతీయుల బిట్టి యజమానులకుం దకుండుటకు చర్యతాత్మకము లగు కారణము లుండవచ్చును. (వార్తము) భారతీయుల బోధకత తాత్పర్యమును, బాధలను ప్రభుత్వపాలన కోరుటకు ప్రేరేపించినది. ఆక్టర్లుగారు తమగ్రంథముగ దానిలో స్టేటు మేనేజ్మెంటును నిందించినవనియెడల ఇండియా విషయమై అనుభూతభావమును బాపెను. ఇప్పుటి గారంటికి కంపెనీల పద్ధతి సరిగా లేదనియు ప్రభుత్వము స్టేటు మేనేజ్మెంటును కంపెనీ మేనేజ్మెంటును వలంబించుటలో తృప్తి పునంతగా లేదనియు ఇప్పుడు రొప్పుకొనిరి. కాని భవిష్యత్తు అలోచింపవలెను. హిందూదేశమున ప్రభా ప్రభుత్వము వ్యాపించుచున్నది. అంతటను ప్రభుత్వ పాలన యుండునెడల ర యిల్వే కమిషను ప్రజా ప్రాతినిధ్యము గల ఎన్వేంట్లకి అంతకంతకు లోబడును. ప్రభుత్వ పాలన యిచ్చు అధికారమును ఎన్వేంట్లకి వదలునెడల భారతీయుల కోర్కెలు తెల్లు నెట్లెట్లును, రైల్వే ఉద్యోగులను భారతీయుల రక్షణచేయుట పరిశ్రమ ల భిన్న భిన్న చేయుట కెట్లు వలగును. ఎన్వేంట్లకి అధికారమును వదలుకొని మొదల ప్రభా ప్రభుత్వము లాన్ని యంతరక్షకుల యుద్దహాదముల నెట్లుదాటును? సత్వరముగ యే మేనేజ్మెంటు ప్రవేశించుట నుంచిదియో సమస్య. ప్రభుత్వమువారి మార్గమును సుగంధక పోయిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారించిన కంపెనీ మేనేజ్మెంటు విధానములెందునని. గారంటి కంపెనీలను ఇండియాలో బయటకు చేరవీయుట. రెండవవిధానము నిజమైన కంపెనీ మేనేజ్మెంటును ప్రవేశపెట్టుట. కాని యిప్పటివానిపు బహుమనసిధులలో కలకత్తాలోగాని బొంబాయిలోగాని యిట్టి కంపెనీలు గలవి యేదీయుట అవలయును గాంచవచ్చును. కాంట్ టెర్ కోట్సుగారి సలహా ఆలస్యమున కొకమిషను కల్పించుచున్నది. స్టేటు మేనేజ్మెంటుకు ప్రత్యామ్నాయము దొరకనందున యీసలహా వలన ప్రయోజనము లేదు. కార్యక్రమము అంత ముందనే విడివేసి ప్రభుత్వమువారు తమ మేనేజ్మెంటు క్రిందకు తీసికొందురు (వార్తము) తామెవిధానమును వెల్లువలేదని యిన్స్పెక్టరు విశదీకరించిరి. వ్యయము తగ్గించి చిహ్నము రక్షణము మార్చుచేయుటకు రైల్వేలను మార్చుచేయు విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నాడు. ప్రైరెండుకంపెనీల కార్యక్రమాలను అంతమగుట యానిధానమున, ప్రారంభించుట కవకాశ మిచ్చును. ప్రభుత్వమువారి తాత్కాలికాభిప్రాయము ఇ. వి. అర్. జి. వి. అర్. రైల్వేలనుకలపుట, జి. వి. పి. రైల్వేలను ఇ. వి. రైల్వేలకు మార్చి అలహాబాదుకు చేరవలెనని చెప్పిరి. ఈ మార్గమును సరించుటకు కారణములు, హిందూదేశ రైల్వేల మేనేజ్మెంటును ఇండియాను మార్చవలెననియు, సర్వోత్తముగ నకలంబించ వగుమార్గము స్టేటు మేనేజ్మెంటుకు ప్రత్యామ్నాయముగ నేదియు దొరకకుండుట; ప్రైరెండు రైల్వేలను ప్రభుత్వ పాలనక్రిందికి తెచ్చుటవలన రైల్వేలను కలుపుటకు వలగును. కాని ఈరెండు రైల్వేల మేనేజ్మెంటును తిరిగి కంపెనీక్రిందకు తెచ్చుటకు ప్రభుత్వమున కేయాటంకములు లేవు. వెద్దకంపెనీలను బయటకు చేరవీయుట, ఏది తమము కాదు. ముంబైట్లు అభివృద్ధిచు నునెడల యారెండు రైల్వేలలో బోధకానికి నిజమునుకంపెనీ హిందూదేశమునకే పాపి తి మై యుండును. ప్రైరెండు రైల్వేల హిందూదేశమునందు, యీ బోధకు సంఘ భారతీయులందునెడల క్షంపె మేనేజ్మెంటు భారతీయుల ఆకాశముల కేలసంస్కృత్యైకరముగ నుండకుండును! రైల్వేల చాలారకు కంపెనీ పాలనక్రింద నుండవలెననియే ప్రభుత్వము గ్రూపుని ఇన్స్పెక్టరు సుప్రస్తుతముగానించిరి. యధార్థముగ కంపెనీ మేనేజ్మెంటు, లభించునెడల నడియే ప్రభుత్వపాలన కంపెనీలని గారుగారు బిప్పుకొనియున్నాడు. కావున ఆయన ప్రభుత్వ సవరణకు సమ్మతించురని నమ్మకమున ఇన్స్పెక్టరు సవరణ నుపపాదించిరి. అంతట సభ ఫలహారమునకై నిలబడినది.

మూలానుమాత్య

మూలాను మాత్యకేసులో ముద్రాయ సాధును నుగంశిక్కు యు, రెండవముద్రాయకి 1 సంవత్సరము కఠింశిక్కు విధింపబడెను.

యన్. యం. సమర్థు గారు ఇండియా కార్మికులలో నలాఅని గారి స్థానమున పనిచేయురని తీరదపుతికలో ప్రకటింపబడెను.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

ఆగాఖాను బేగము గారు ఎరవాడచెరసాలలో మహాత్ముని సందర్శించుట

గాంధీ మహాత్ముని శిక్షాదినము

కలకత్తాలో బహిరంగసభ-బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి గంభీరవన్యాసము

శ్రీ శ్రీ దర్బారుసాహెబు గోపాలాను దేశాయిగారు శ్రీవాణి రాణిగారినిగూడ అరెస్టుచేసి వదలుట - కేసునిచారణ ముందు జరుగును

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

ఆగాఖాను బేగంగారు

ఆగాఖానుగారి సతీమణి యితరలతో యైకోపాఖండము నుండి హిందూదేశమునకు వచ్చెను. ఈమె ఎరవాడ చెరసాలకే గాంధీమహాత్ముని సందర్శించెను మహాత్ముడు సాఖ్యముగా నున్నాడని ఆమె తెలిపెను ఆమెనువాదాదు స్వరాజ్య పత్ర ప్రకటించెను.

దర్బారుసాహెబు శ్రీగోపాల దాసు దేశాయిగారు

దేశాయిగారిని వారి రాణిగారిని వంట వానిని అరెస్టు చేయుట

మరియుకేసు

శ్రీ శ్రీ దర్బారుసాహెబు గోపాలదాసు దేశాయిగారి రాజధానియందు ప్రభుత్వవ్యవస్థలలో తామును చేయుగా శ్రీవాణి వానిని పర్యవేక్షించు ప్రవేశించి నందులకు శ్రీవాణి, రాణిగారిని, కంటచేయువానిని, అరెస్టుచేయుటకు వారంట్లు పంపడము, వారంట్లు పంపబడెనువారై తెలియగానే శ్రీవాణి స్వయముగా వద్యానుబంధించెను. అప్పుటికి శ్రీరాణి ధైర్యవంతురాలుగా రాజధానిలోనుండి ప్రబలగు బృహత్ బాధపడుచుండిరిగాని వారంట్లు పంపబడెను వారై వివరగానే ఆమె అధిగోష్ఠానుమన వల్లదించిరి. ఇక ఈమెను గూడ గాంధీమహాత్ముని కృష్ణజన్మస్థానమునకు వెళ్లెనని శ్రీరాణిగారు సంకోచముతో పలికిరి. సాక్షి పట్టణము సీతలలో నున్న దేశమధికముగా నున్నది.

26-వ తేది సాయంత్రము వారిని వద్యానులో పట్టుకొని మేజస్ట్రేటు బంకరాజ్ తిసిగొనికల్లి బామిన నియ్యదని వారినిదొరికి చాలింకెచ్చి తేలికగాని వారిద్దరును గూడ సెంట్రల్ జైలుకు నడిపించెను. పిమ్మట వూచీ కత్తులను వ్రాచుచుండిరి వారందులకు గూడ నడిపించెను. విచారణనాటికి వచ్చెనని వాదనను చేసెదమని మౌనము చెప్పిరి ఉద్యోగులందుకే అంగీకరించి వారిని వదలివేసిరి.

వారిని సాంక్షి పట్టణమున అరెస్టుచేసివు డాగారు బానులు ఆదాలగోపాలము శ్రీ బాల వృద్ధులందరును వారిలో గూడా వద్యానుకు వెళ్లిరి. పిమ్మట శ్రీదేశాయిగారు వారిని మిస్సెలి (బరిమాల్) స్వగ్రామమునకు వెళ్లగొనగా నతడు విధి లేక వెనుకకువెళ్లిరి. వద్యాను పోయినగూడ వెలకొలది సమాచేకమెరి. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునో యింకను స్పష్టముగ తెలియలేదు (హిందూ)

భారతకారి కమహాసభ

మార్చి నెల 24 వ తేదీని లాహోరులో జరుగుచు మార్చి నెల 2 వ తేదీని భారత ప్రేమయునియను కాంగ్రెసు మహాసభను లాహోరులో దేశమును చిత్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపుటకు నిర్ణయించబడిన గాని వాడు గారు రాజా బక షా వ్రుట చే ఆసభ మార్చి నెల 24 వ తేదీని జరుపదునుగాని 2 తేదీని జరుగను.

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు

కాననసభలో ప్రశ్నలు

సంయుక్తరాష్ట్రముల కాననసభ ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీని జరిగెను. రాయసాహెబు సీతారాంగా రడిగిన (ప్రశ్నించిరి.
ప్ర:- శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారికి 1922 డిసెంబరు నెలలో మిరటు జిల్లామేజస్ట్రేటు 124 ఏ. ఏ. కింద రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేసిననంత తొందరమునకు తెలియదా?
ఉ:- తెలియదు. 124 ఏ. 158 ఏ క్షేత్రములవారము.
ప్ర:- ఒక శ్రీకృష్ణ శిక్షచేయుట కీరాష్ట్రమునందెందులకొలిపాదు?
ఉ:- అవును.
ప్ర:- దొరకనమువా రికిననుమార్చి ఆమెకు ప్రత్యేక సౌకర్యములకు చేయుట యత్నమొనగదరా?
ఉ:- దీనినిగూర్చి వివరములను తెలుపుదని వాసిరిమి.
ప్ర:- ఈమెను చెరసాలలో నియమించబడిన కఠిన కార్యమెట్టిదో తెలియదా?
ఉ:- రాదు సేతు.
ప్ర:- ఈమధ్య కొందరిని వదిలివేసిగదా ఈమెను గూడ వదిలిరా?
ఉ:- లేదు. తదు.
ప్ర:- దొరకనమువారు రాజీయ ఖయిదీలను కఠినశిక్ష వదిలిరి. ఈరాష్ట్రమున రాజీయ ఖయిదీలగు శ్రీ బామె యొక్కరెయి గాన ఏమెను కడలట మంచిదని మరల దొరకనమువారు యొచ్చిచెకదా?
ఉ:- ఆమెకు గతనెలలోనే శిక్షచేయుటైన. గాన నిపుడాలోచింప వీలులేదు. కొంతకాలమైన పిమ్మట వాలోచించెదరు.
ఈ రీతిగా రాయసాహెబు సీతారాంగా రడిగిన (ప్రశ్నలకు హాసరలు బాబాగర్ మహాత్ముదాల్ జమామృదు భానుగారు ప్రభుత్వప్రతినిధిగా ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చిరి. (టిబూత్తు)

రాజమండ్రి చెఱసాల

ద్రావిడ వైదిలు

ఈ కోశంబు మానించమని రెన్నపురిలో నున్న చెరసాల యింకెన్నెరు జనరలుకు వ్రాసెనని జయబాద్వర్త తెలుపగా ఖయిదీలు ఎవరుందురును 24,25 తేదీలలో కోశము చేసిరి. వారు అన్నములో నీళ్ళు పోసుకొని తినుచున్నారని కోశంబును ప్రయోగించుటకు. వారికి వాకోశంబు రాగిం చులెనని జయబాద్వర్తంట్లు నయమున భయమున జాల ప్రయత్నించెనుగాని వారెంతమాత్రమును తొంగలేదు (హిందూ)

కీరస కేసరి జయరామాచారిగారు

108 సెక్షన్లుక్రింద నోటీసు

ఉత్తరకన్నడముజిల్లా మేజస్ట్రేటు శ్రీ. బ్రా. కోడు 108 క్రింద జయరామాచారిగారి నోటీసుకు సంబంధించి. పేరు కర్నాటకమున సారికథలనులక రాజకీయప్రచారమును చేసిన నుప్రసిద్ధులని బొంబాయిలోని బోకమాన్య పత్రప్రకటించెను.

మహాత్మ గాంధీ నేతపాఠశాల చెన్నపురి

మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి హిందీ భాష జాతీయగీతములు బోధింపబడును

రెన్నపురిలో టంకసాల (మంటపిట్టి) వీధిలో 838 వ గృహమునందున్న మహాత్మగాంధీ నేతపాఠశాలలో 1928 మార్చి నెల 1 వ తేదీనుండి హిందీ భాష నేర్పబడును. ప్రతిరోజును సాయంత్రము 5 మొదలు 6 మంటలకు వందేతి నుండరలాలు శర్యుగాడు హిందీ నేర్పెదరు. వేరువారు మొట్టమొదట మౌనము ఒకరూపాయి యంత్యువలెను. తరువాత సేమియు నియ్యనక్కరలేదు. ఆ తేదీ మొదలు సాయంత్రము 6 మొదలు 7 వరకు జాతీయగీతములగుడ నేర్పబడును. శ్రీమాన్ నుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి ద్రవిడగీతముల నేర్పబడును. అని వ్యవస్థాపకుడగు వాసెను.

మహమ్మదు ఓస్తాను ఖతీబుగారు

బర్హరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు కార్యదర్శి

బర్హాలో రాజద్రోహపు కేసు

రంగూను జిల్లామేజస్ట్రేటు కోర్టులో యూనెల 27 వ తేదీని యాశను విచారణ జరిగెను. బాల్ములకు కావలయుం తిరి. ప్రేక్షకులు విస్తారముగా రాల్చెను. జనవరి 12 వ తేదీని ఖిలాఫతుసంఘమువా శర్వరవిజ బహిరంగసభలో యుద్ధాయా యుజన్యనిలయ "దొరకనమువా రసక్యవాదులు, విదేశీజిత్తులను కట్టుకొనుట సారకము, ఖద్దరును కట్టినవారు మత్తద్రోహము" అని నడిచె నని కేసుచేసిరి. బర్హాదొరకనమువా రిందుల కనుదలించిరి. పోలీసు కమిషనరు కేసు తెచ్చెను. అతడేమొకటి పాక్షి. నేకాసభలో నుండలేనని తెలుపుచు నిరదు ఫిర్యాదును నిరవచెను. ఈసాక్షి ఆసభలో నుండలేదని తెలిపెనుగాన యిరనిని పరీక్షచేయ న న స ర ము లే ద ని ముద్దాయి తెలిపెను. పిమ్మట సి. బి. డి. పార్ట్ హిందూ రైతులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయి వారిని జరిగిచేసెను. తిరిగి మార్చి 8 వ తేదీని విచారణ జరుగును.

బొంబయి కాననసభ్యునకు

శిక్షవిధింపబడుట

కాననసభలో చర్య

బామినోపగుటకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించుట. పేర్ మహమ్మద్ బిజరానీగారు బొంబయికానన సభ్యులు. వీరిని పిండు జిల్లామేజ్ కర్కూగారి మార్గసందర్శనమున ననుమనించుట. ఈసంకతి తెలిసిగాని వారి విశోధు లిరువురు వారిపై కేసుతెచ్చిరి. ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ సత్తరర్షశై బామినోపగుటని జిల్లామేజస్ట్రేటు 27 వ జనవరి వాడు ఉత్తరువు గావించెను. అనాటికి బిజరానీగారు. బామినోపగుటను గొనవచ్చిరిగాని జిల్లామేజస్ట్రేటుబామినోపగుటక రి సంకల్పములు కఠినశిక్షవిధించెను. తగిరితిని విచారించునంద మేజస్ట్రేటు కక్షియట నరిగావని కాననసభ్యులు తీవ్రముగా వాదిం చిరి. ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుచు తీర్మానము గావించబడినతే కాని సర్ ఖిలజీరహీతుల్లాగారు బిజరానీగారు, కమిషనరు. నువ బామినోప గ్రామిణులొన్నవో కర్కూబామినోపగుటలు ను కల్లిప్రసానీయ్యులర్ అడ్డుతగులకుండునట్లును ఉత్తరువు లొంగదమని వాదనముగావించినపిమ్మట చర్యనుగింపబడిన.

పశ్చిమకన్నడ జాతీయోపసంఘము. బెడవాడ

తిరి. 25 తారీఖున బెడవాడలో పశ్చిమకన్నడ కార్యగతుకమియెక్క కార్యనిర్వాహక సభయును - ఖద్దరుకుంటి సభయును సాయంత్రము 2 గంటలనుండి శ్రీ అయ్యకవర కాలే శ్వరకావై పంతులుగారి యెట్లో జరుగును కాబట్టి సభ్యులందరు తయారయి ప్రాధి కులు.

రాజ్ పల్లి వేణుగోపాలా రావు,

ఖద్దరకార్యదర్శి పశ్చిమకన్నడజిల్లా.

289, Thumbu Chetty Street Madras D-27-2-23

విం చి ప్రా న్న ము !!

800 టిక్కెట్టులూ త్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడలాటరీ

2500 టీకె-ట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
 విూ అప్పవ్వమను } టిక్కెట్లు 5 లు మాత్రమే } ఇది యేతిగిన
 వరీక్షించుకొనుటకు } తరుణము

అదనంగా, కృష్ణా జిల్లా ఎలూర్ సెడ్లబాడలోని చాతాలాడు మ్యూనిసిపల్ కం 168 ను ౫౪ రెవెన్యూను సేద్య
అదాల నిరసల ఫిట్టింగు సచింగవర్త్య మంటువారికి రెవెన్యూ చేసినమీదట లాటరీ మాలముగా విక్రయముచేయు
2500టిక్కెట్లు అమ్మబడినది. 800 టిక్కెట్లు వాత్ర మేలవు టిక్కెట్లు కావనివారని తర్వాతదినో దొరకవు.

2. బిక్కియే పూర్తిమాయ వెంటనే లాటరీ లిఫ్ట్ తీసివేయవచ్చు. ప్రదేశమునకు అనుగుణ్యమైన సేవ, పూర్తిగా జ్వలించి పుడుతున్నది. కొన్ని సందర్భాలలో, వెంటనే మూలదొంగులను ఏలాలిగానీ లాటరీ లిఫ్ట్ తీసివేయవచ్చు.

8. ఈటి కృష్ణానది కనుకలయ్యే సాముక్తా యేవంట్ల కి మీదన కనయనా నియమమును మీరల సాముక్తా బాటిరి వేయవలగు విలువను పెంకిం కో ఆదరణకు కృష్ణానికి నానుచుబడుదురు.

[illegible]

5. దిక్పాలు కుటుంబీకలూ తమ పేర్లు, నివాస స్థానములను బట్టి దిక్పాలు 1-వ దిక్పాలు లోని వ
శర ముగ్గురులకు చేసియుండల వెంటనే దిక్పాలు తమకు ఉపాధి వుండవలెను. 10 దిక్పాలు ఒకవలె కాదు

6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా వంతుబిడ్డకు. పోషణముల వంతుబిడ్డ నాబాబు దానముచేయ.

(1) వి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు, సచివశిబిరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కంటు శ్రేణివిధి, ముద్రాను.

(2) పి. వి. శా. రాయణస్వామిశాయకుడు, చూడలేదు నుబ్బిశ్యురగవెనీ, 97, గడ్డంపేడి, పల్నాడు.
పల్నాడునివాసుల సౌభాగ్యరక్షకులకు ఈయేర్పాటు చేయబడినది.

మూలము
1928

మాటూరి సర్వేశం, మహాకవి-చారుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 వ సం. ఫిబ్రవరినెల 28 వ తేది

బుధవారము

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి విడుదల

ఆంధ్రదేశనాయకమణియు, మహాత్ముని ముఖ్యానుచరులును, త్యాగధనులును, సగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని, నిన్నటి క్షిణము సాయంకాలము 5 గంటలకు కడలూరు జయలునుండి విడుదలజేసినను శుభవార్త ఆంధ్రదేశము నానందమున ముంపకమానదు. ప్రభుత్వము వారి ప్రజ్ఞేకపు ఉత్తరువువలన, వీరిని తొందరగ వదలుట గలిగినని, కడలూరునుండి చేరిన తంతివార్త దెలుపుచున్నది. సుగుణభిని యగు పంతులుగారి యింటి నాయకులను నిర్బంధించిన అధికారవర్గము, సత్తుమడినమాలు ముందుగ వారిని వదలుటవలన కొల్పోయినకీర్తిని మరల గడింపజాలదు. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారివంటి ఉత్తమశీలుర గలిగిన కారాగృహము, స్వర్గధామమే. అట్టివారి ఆత్మసమర్పణము నిరర్థకముగ బోవునా? దేశమును కడు సందిగ్ధవశయాపరించియు న్నయితరుణమున, పంతులుగారు ఆంధ్రుల మధ్యకు తీరిగి వచ్చుచున్నారు. కాంగ్రెసులోని ఉభయ పక్షములకును రాజీ గుడిరిన శుభవార్త యిప్పుడే యరుదెంచినది. ఇక వివాదముల జోలికి బోక, గయా కాంగ్రెసు కార్యములను ఆంధ్రులు వెంటనే సఫలపరచవలయును. వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి నాయత్వముక్రింద, ఆంధ్రులు తమధర్మము సత్యంతో త్యాగముతో నిర్వహించెద రనుటకు సందియము లేదు. ఇంతియగాక, ఆంధ్రదేశము దేశీయమహాధను జనువులు కంగీకరించినది. పంతులుగారి నాయకత్వముక్రింద, ఇహ్యహాకార్యము జయప్రదముగ లగును ననుటకు సందియము లేదు. పంతులుగారిని ఆంధ్రులు సముచితరీతిని గౌరవించి, వారియెడల ప్రతిగౌరవములను బ్రదర్శించెదరుగాక. పంతులుగారిపేరు ఆంధ్రదేశమున గృహనామ మయినది. దేశభక్తుని జీవితము యొక్క పరమార్థమును 'సేవ' యని చెప్పవచ్చును. మొదటినుండియు రాజకీయ సంస్కరణకు కొరకును, ప్రజాభ్యుదయము నిమిత్తము పంతులుగారు తమ కాలములో విశేష భాగమును వియోగించుచుండిరి. ఆంధ్రోద్యమము వారిజీవితమునకు నూతనవికాస మొసగెను. ఆంధ్రులశ్రేయమున, వారు తమ శ్రేయముగ భావించి పాటుబడిరి. ఆంధ్రోద్యమ మారంభమనుండియు, నారు గనుబడిన రహస్యకారమును వర్ణింప నవసరములేదు. వారి సుత్సాహము త్యాగహీత మగు హెచ్చరికతో ముగియలేదు. దేశసేవకై ధనార్జన వృత్తులను విడిచివదిలయు నను భావము ప్రజలలో సామాన్యముగ వ్యాపింపకముందే, వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు న్యాయవాదవృత్తిని విడిచివదిలి ప్రజాసేవకై తమజీవితము సర్పణజేసిరి. వారి జీవితములో కొంతకాలము శాసనసభలో గడుపజూచు, మహాత్ముని పిలుపు ననుసరించి బహుళభాగ వారు తమ ఆభ్యర్థిత్యమును చట్టసభలో యని రాకరణధర్మము నెటుల నిర్వహితో నిర్వహించిరో, ఎల్లరకును దెలిసిన

విషయమే. "ఆంధ్రులలోకల్ల సత్యత్వము" డని గాంధీమహాత్ముడు దేశభక్తుని పేర్కొనెను. పన్నుల నిరాకరణము విషయమున, పంతులుగారు మొక్కబోవని ధైర్యముతో గుంటూరుమండలమును నడిపిరి. పన్నులనిరాకరణమును, కాంగ్రెసుతీర్మానము ననుసరించి వదలుకొనినప్పటికీ, అధికారవర్గము వేంకటప్పయ్యగారిని అరెస్టుజేసి నిర్బంధమున నుంచిరి. జయలుకు బోవునపుడు పంతులుగారు మిగుల అస్వస్థులై బలహీనులుగ నుండిరి. దైవక్షిపవలన, వారిశరీరము క్రమక్రమముగ స్వస్థత జెందెను. పంతులుగారు ప్రజల కిదివరకు జేసిన మేలునకన్న, ఇంకను ఎక్కుడుఫకారము జేయవలసియున్నారు. వారి నాయకత్వముక్రింద ఆంధ్రదేశము స్వరాజ్యగమ్యస్థానమువంకకు ఎక్కుడు వేగముతో పరుగిడవలసియున్నది. భగవంతుడు వేంకటప్పయ్య పంతులుగారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నొసగుగాక! వీరిత్యాగదీక్షయు, సేవాపరాయణతయు, నిష్కళంక జీవితమును, ఆంధ్రులలో నూతనోత్సాహమును ప్రజ్వలింప జేసి స్వరాజ్యలక్ష్మి దేశమున తాండవమాడునటుల జేయుగాక!

మద్రాసుబడ్డెట్టు: ధనసప్తము

నిన్నటిదినము సర్ కాల్లెసు టాడుహంటరు గారు శాసనసభలో బ్రవేశపెట్టిన బడ్డెట్టు ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించదు. 1923-24 సంవత్సరమునందు మరల నలువదిలక్షల లాటు గలుగునని అంచనావేయబడెను. రాబడికిని ఖర్చునకును చాలక, మద్రాసురాష్ట్రము వరుసగ ధనసప్తమును గనుజుటచున్నది. 1922-23 సంవత్సరమున 17 లక్షలకుపైగ ధనసప్తము గలిగెను. 1921-22 సంవత్సరమునందు 98 లక్షలకుపైగ సప్తము సంభవించెను. 1920-21 సంవత్సరమునందు 147 లక్షలును, 1919-20 సంవత్సరమునందు నాలులక్షల సప్తమును తటస్థించెను. మొత్తముమీద 267 లక్షలకుపైగ సప్తము తటస్థించి యుండగ, ఎంతకాలమీ రిరిని పరిపాలన జరుగగలదు? మరల రాబోవు సంవత్సరమునందు నలువదిలక్షల సప్తమును ఎటుల భరింపగలదు? గతవత్సరములందు పైకి గనుపడినంత ధనసప్తము గలుగలేదని దెలుపుటకు, టాడుహంటరుగారు తంటాటుపడిరి. పారిశ్రామిక వ్యవహారములలోను, శాశ్వత లాభము గలిగెడి వ్యవహారములలోను పెట్టిన ఖర్చు మరల తిరిగివచ్చుననియు, యద్ధాంతమున చేత 210 లక్షలు గలవనియు, అందుచే అన్నియు బోగ ఆరు లక్షలుమాత్రమే సప్తముండు ననియు, టాడుహంటరుగారు ఎటులనో సరిపెట్టుటవలన, సంతృప్తి గలుగజాలదు. ప్రభుత్వము వారు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత తిరిగివచ్చునో, ఎంత రాదో యూహించుట కిప్పుడవకాశములేదు. రాబడికిని, ఖర్చునకును సరిపెట్టుటయే పరిపాలనాధర్మము గాదు. ప్రజలకు మిగుల యుపయోగకరమగు మార్గములను ధనమును వెచ్చించి, వారికి లాభము గలుగజేయవలెను. సంస్కరణము లమలులోనికి వచ్చిన పిమ్మట, ఎన్నడగిన యభివృద్ధి ఏ మూలను గనుపించదు. త్రాన్సుగర్భ శాఖలకు వెచ్చించుటకు ధన మిగులపడదు. సంస్కరణములకు పూర్వమునకన్నను స్థితి యధ్యాస్ప మయినది. మామూలు పరిపాలనకే డబ్బు చాలుటలేదు. ఇక యభివృద్ధి ఎటుల సాధ్యమగును? మద్రాసురాజధాని రాబడిలో ప్రతివత్సరమునను 348 లక్షలరూపాయలను ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలయును. సంస్కరణము వలన గలిగినలాభ మిది. అధికారవర్గ ప్రాప్తవస్తువు

గూర్చి స్త్రోతపాఠముల జేసెడివారు, ప్రస్తుత దుస్థితిని గమనించుట ముఖ్యము. ప్రతివత్సరమునను ఈరీతిని గలిగెడిసప్తమును ఋణములవలన భరించెదమనుట, దూరదృష్టిని జూపదు. అప్పులపై జీవించెడి గృహస్థు డెంతకాలము గడువగలదు? ఏనాటికయినను, అతని నిస్సహాయత వెలడిగాక మానదు. టాడుహంటరుగారి విమర్శనము నించుక పరికింపవచ్చును. మద్రాసు రాజధానిలో నిక్షివరకు, విద్య, ఆరోగ్యము, ఇద్రిగేషను మొదలగు ప్రజోపయోగకరమగు విషయములకు డబ్బును ఉచితరీతిని వెచ్చించుట, యాచారము జేకుండెను. సంస్కరణములకు బూర్వము, ముఖ్యమగు శాఖలకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టక నిలువను జూపి ఖ్యాతిగడించుచుండెడివారు. మద్రాసులో నిలువజేయబడుచున్న డబ్బుజూచి, ఇతరులకు కండ్లుగుట్టెను. మెస్టరుప్రభువు పరిష్కారమునందందుచే, కేంద్రప్రభుత్వమునకు డబ్బు చెల్లించు పట్ల మద్రాసుపై ఎక్కుడుబరువు మోపబడెను. మద్రాసులో నిలువధనముండుటకు కారణమేదియో వారు గ్రహింపరయిరి. మద్రాసు ధనికురాలని నిశ్చయించుటలో వారెంత పొరబడిరో చెప్ప నక్కరలేదు. అభివృద్ధిని కుంటువడజేసి నిలువ జేసిన ధనము మద్రాసునుండి లాగివేయబడెను. అందుచే సంస్కరణముల నాటినుండియు మామూలు పరిపాలనమునకు డబ్బు చాలక మద్రాసు రాజధాని ఇబ్బందిపడుచున్నది. వెనుక వీలున్నపుడు యభివృద్ధికై డబ్బు ఖర్చుపెట్టరయిరి. ఇప్పుడు, ఖర్చుపెట్టదలచినను డబ్బు లేకున్నది. ఎక్కడును మద్రాసున కిట్టిదురవస్థదప్పలేదు. మొగుడు కొట్టినందులకుగాక తోడికోడలు నవ్వినందులకు చింతపడి నటుల, మద్రాసు రాజధానివిషయమై కామతుగారు సామాన్యశాసనసభలో గావించిన విమర్శనమునకు టాడు హంటరు గారు గినిసి, వారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుటకు ప్రయత్నించిరి. మద్రాసుప్రభుత్వము తనఖర్చును తగ్గించుటకుగాని, పన్నులను విధించుటకుగాని కృషి సలుపలేదని కామతుగా రభిక్షేపించిరి. పన్నులను విధించిన విషయమున, టాడుహంటరుగారితో నేకీభవించవచ్చును. రిజిస్ట్రేషను, కోర్టు, స్టాంపు ఫీజులను వృద్ధి జేయుటకు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అందరికన్న ముందుగనే పూనిరి. ఇప్పటికే పన్నులభారమును భరింపజాలని మద్రాసుప్రజలు ఇంకను ఎక్కుడుపన్నులను భరించుట దుస్సహము. ఖర్చును తగ్గించువిషయమునమాత్రము మద్రాసుప్రభుత్వము అవలంబించిన ఫలప్రదమగు చర్యలు గనుపించవు. టాడుహంటరుగారు దెలిపిన సమాధానమును జూచినపిమ్మట నయినను, విశ్వాసము గలుగజాలదు. ఇప్పటి కింకను, ఏమార్గముల ననుసరించి వ్యయమును తగ్గింపవలయునో, ప్రభుత్వమువారికిను నిర్ణయింపలేదు. బడ్డెట్టును ఏర్పరుచుటలో పల, ఖర్చును తగ్గించ విషయమును నిర్ణయింపవచ్చుడు, లాభమేముండును? మరల ఏర్పాటులనన్నిటిని తారుమారు జేయవలసివచ్చును. ఒక మారు బడ్డెట్టు ఏర్పాటులు జరిగినపిమ్మట, ఖర్చును తగ్గించుటకు కుతూహలముగూడ దగ్గిపోవును. శాసనసభకు మరల ఎన్నికలు జరిగి, ప్రభుత్వమున మార్పులు జరుగ నుండుటచే, ఈతూలోచన అసలే వెనుకబడినను నాశ్వర్యముండదు. మంత్రులును కార్యనిర్వాహకసభ్యులును తమతమ శాఖలలో వ్యయమును తగ్గించు విషయము నాలోచించుటకు కమిటీల నేర్పరచి, ఈకమిటీల విచారణ ఎన్నటికిముగియనో, ఎన్నటికి వినినూచనలు అమలులోనికివచ్చునో, ఇవి పరిశీలి

నందునో తెలియదు. బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టకముందు ఈ విషయంతయు జరిగి, కమిటీలను చనలను బడ్జెటు వర్గాలులందు పొందుపరచినచో, కాననభ్యులు సలహానిచ్చుటకు వీలుండును. ఈమారు జరిగెడి బడ్జెటుచర్చ, నికరయోగము. సందర్భములు తెలియనపుడు, చర్చ జరుగుట కాలహరణముగను. కాననభ్యులసలహాలను, తా మిప్పుడు అంగీకరింప జాలమని ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచు, మరికొంత కాలమువరకు వేచియుండు డని సహజముగ కోరుదురు. 1922-23 సంవత్సరమున జరిగిన వ్యయము నందలి వివరములను పరిశీలించిన, ప్రస్తుత పరిపాలనాస్వభావము విదితమగును. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో, వ్యవసాయముక్రింద 31 లక్షలకుపైగ ఖర్చును అంచనావేయగ, 28 లక్షలుమాత్రము ఖర్చయ్యెను. పరిశ్రమలక్రింద 22 లక్షల రూపాయిల ఖర్చును అంచనావేయగ, 20 లక్షలుమాత్రమే ఖర్చయ్యెను. విద్యక్రింద 161 లక్షల ఖర్చును అంచనావేయగ, 157 లక్షలుమాత్రము ఖర్చయ్యెను. ఆరోగ్యము క్రింద అంచనావైచిన 28 లక్షలలో 18 లక్షలు మాత్రము ఖర్చయ్యెను.

ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తమే ఖర్చుపడక యుండగ, రిజర్వుడు శాఖలు కొన్నింటిలో బడ్జెటు మొత్తమునకన్న ఖర్చు విస్తారమయ్యెను. పోలీసు శాఖక్రింద 195 లక్షల రూపాయల ఖర్చును అంచనావేయగ, 205 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. సామాన్యపరిపాలనముకుగాను 31 లక్షల ఖర్చును మదింపువేయగ, 132 లక్షలకు పైగ ఖర్చయ్యెను. జయిల్లక్రింద 35 లక్షలను మదింపువేయగ, ఖర్చు దాదాపు నలువదిలక్షలయ్యెను. సివిలువర్కులక్రింద 115 లక్షల అంచనాకును, 118 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. కాటకనివారణముక్రింద 3 లక్షల అంచనావైచి, ఒకలక్షనుమాత్రమే ఖర్చు పెట్టుటచే కాటకము తగ్గనని ఎంచవలయునా? అనుభవమందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. అల్ల వెన్నులు పెన్నులక్రింద 46 లక్షల అంచనాకును 48 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. ప్రజాపయోగకరమగు శాఖలకు బడ్జెటు అంచనాకన్న తక్కువ ఖర్చు అగుచుండుటయు, పోలీసు మొదలగు ప్రభుత్వ శాఖలకు ఖర్చు అధికమగుచుండుటయు, కొత్తసంగతి గాదు. సంస్కరణములకు పూర్వ నిష్పత్తియే ప్రబలియుండెను. సంస్కరణములకు బిచ్చుటను అట్టిస్థితియే ప్రబలుచున్నది. మంత్రుల పరిపాలనమువలన గలిగిన మార్పు ఏదియు గనుపింపదు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు ప్రత్యేకించిన సామ్యునినను, ఖర్చుపడలేదు. సంస్కరణముల ప్రయోజనమును గ్రహించుట కింతకన్నను వేఱు నిదర్శన మవసరములేదు. 1922-23 సంవత్సరమునకన్నను 1923-24 సంవత్సరమునందు మత్తుపదార్థములరాబడి హెచ్చునని ప్రభుత్వము వారూహించున్నారు. ఇది ప్రభుత్వమునకు గౌరవ ప్రదము గాజాలదు. ట్రాగుడుద్వారా హెచ్చెడి రాబడివలన, దేశాభ్యుదయమునకు నష్టమే గలుగును గాని ఇనుమంతయు లాభము గలుగజాలదు. మద్యపానదరభ్యాసమును తగ్గించుటకు నుహాత్తుని ప్రభాభము ననుసరించి ఇంతకు పూర్వము బలమగుకృషి జరిగెను. ఇకముందు ద్విగుణిత్యతో త్యాహముతో నిందువిషయమై పనిజేయవలసిన యావశ్యకత ఎంత గలదో చెలుప నక్కరలేదు.

రాజాపు సంవత్సాపు ఖర్చులలో రసూల్కొండ కింకను 53000 రూపాయిలనిచ్చుట, లాభకరము గాజాలదు. ఈ ఖర్చునకు కాననభ్యులు మొదటనే అసమ్యతిజూపినను, గవర్నరుగారిచే నిది పునరుద్ధరింపబడెను. బడ్జెటు ఖర్చులను వివరముగ పరిశీలించిన, నన్నియో ప్రస్తుతి మక్కర లేని ఖర్చు గపించుచును. వానివిషయమై మున్నుండు చర్చజరు

గును గాన, నిట వివరింపబనిలేదు. ఇంకను లొమ్మిది టుంపరేరి సబుకోర్టులను, అయిదు టుంపరేరి మున సబుకోర్టులను తెరుచుటకు 1,70,000 లు మదింపు వేయబడినవి. కోర్టులను వృద్ధిజేసిన కొలదియు వ్యాజ్యములును బెరుగుచుండును. తూర్పుతీరమున మిలిటరీపోలీసును స్థాపించుటకు 70,000 లును సేలం ఉత్తరాగ్రాటులలో నిజర్వలబలమును వృద్ధిజేయుటకు 31,000 లును ప్రత్యేకింపబడును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు, మదరాసు రాజధాని 150,000 రూపాయిలను ఖర్చుపెట్టదలచుట నిర్ణయమని వేరుగ చెలుప నక్కరలేదు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనముగూర్చి, అధినిజేశ రాజ్యములును ఇంగ్లండుగూడ ఉత్సాహము జూపుట లేదు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును వదలుకొను విషయము నాలోచింపవలయునని కామన్సునభలో డబ్లిష్మేరీగా రడిగియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో నిందు విషయమై అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. మిగిలిన అధినిజేశ రాజ్యములును సబుగుచున్న విహిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యములో స్థానము లేనపుడు, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో పాల్గొనుట గౌరవహీనముగాదా? సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమున హిందూదేశము ప్రదర్శింపదగిన వస్తువులు గనుపింపవు. ఈ ప్రదర్శనము వలన హిందూదేశమునకు నష్టమును, ఇతర భాగములకు లాభమును గలుగుటకు మార్గమేర్పడును. స్థానిక సంఘములకు 17 లక్షల మొత్తమును ఒక్కమారే గ్రాంటుగ నిచ్చుటకు, బడ్జెటులో నేర్పాటుచేయబడెను. లంపు గ్రాంటులవలన, లాభములేదని ఇదివరకు నిర్ణయంపబడినను, మరల సీదద్దతిచే అనుసరించుటవలన లాభ మేముండునో తెలియదు. స్థానిక సంఘములకు అవసరమున్నపుడు డబ్బు లేకపోవుటయు, అవసరములేనపుడు డబ్బు పుష్కలముగ నుండుటయు వెనుకటివలెనే సంభవింప గలను. మదరాసు రాజధానికి ధననష్టము వరుసగ సంభవించుటచే, అభివృద్ధి కింతవరకును అనకాళము గలుగలేదు. ఇకముందును అనకాళముండు నను నాశలేదు. మంత్రులును, కాననభ్యాధ్యక్షులును, తమ తమ జీతములలో వేయిరూపాయిలను వదలుకొన నిశ్చయించుటమాత్రము ప్రశంసార్హము. ఇందులకు వారి నభినందించెదము. ప్రజల ద్రవ్యము వారియిచ్చ ననుసరించి వెచ్చింపబడవలయు ననిన, స్వరాజ్యసిద్ధి యత్యావశ్యకము. అంతవరకును, ఒకమడుకులు తప్పవు.

రాజీ గుదురుట

కాంగ్రెసులో నుభయపక్షములకును, రాజీ గుదిరినటుల అలహాబాదువార్త చెలుపుచున్నది. రాజీ మరతులు మా కంఠస్పృహము గాకున్నను, సమాధానము గుడిరినందుల కెంతయు సంతసించెదము. రాజమరతులప్రకారము ఉభయపక్షముల వాడును ఏప్రిలు 30 వ తేదీవరకు కాననభ్యా విషయప్రచారము సలుపగూడదు. ఉభయపక్షములును తమతమ కార్యక్రమమునందలి మిగిలిన యంశములను కొనసాగింపవచ్చును. మిజాంటిపక్షము, గయా కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి డబ్బును, వాలంటీరులను ప్రోగుచేయు కార్యమును నిర్వహింపవచ్చును. మైనారిటీపక్షమున కేమమున్న యెడల పీరితో తోడ్పడవచ్చును. ఏప్రిలు ముప్పది యవతేదీకి పిమ్మట, ఎవరియిచ్చనచ్చిన మార్గమును వారనుసరింపవచ్చును. ఈమరతులబట్టి, ఉభయ పక్షములును వేర్వేరుదారుల ద్రొక్కుటకు అనకాళ మొసగబడినది. గయాతీర్మానములను కొనసాగించుట కుభయపక్షములును కలసి పనిజేయవలయునని అబదుగారి ఏర్పాటుతో గలదు. ఈ ఏ

ర్పాటు లొంగింపబడుట కోచనీయము. ప్రస్తుత కాననభ్యులు త్వరలో రద్దుచేయబడునెడల ఈ మరతులు పనికిరావట, స్పెషల్ కాంగ్రెసునుచన ఈమరతులందు గనుపింపదు. మొత్తముమీద కాంగ్రెసుప్రశ్న విషయమున దప్ప, మిగిలిన విషయములందు ఇరుపక్షములును తమయిచ్చ ననుసరించి పనిజేయవచ్చును గాన, ఒకరి మెకరు నిందింపకను, కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు నిర్ణయములను నిరసింపకను, కాంగ్రెసు గౌరవమునకు భంగము కలిగింపకను, ఎవరి విశ్వాసముల ననుసరించి వారు నిరంతరకృషి సలుపుట భావ్యము. కార్యదీక్షనుబట్టియే సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గలుగును. ఉభయలమధ్య ప్రస్తుతిము విభేదము లున్నను, రెండుపక్షములును త్వరలో నేకపక్ష మగుగాక యని, మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—ఫిబ్రవరి 24 వ తేదీలో అంతమొందిన వారమున ఈనగరమున కెయ్యింటికి 50 మంది చొప్పున మరణించిరి. మహావిము 24 రికి సాకెను చుత్వర మరణించిరి. కలరాకల్ల ఇరువురు మరణించిరి. ఇతరజ్వరముల కల్ల 30 మంది మరణించిరి. హెల్తుబీనరు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు ప్రభుత్వము:—కాననభ్యాధ్యక్షులకు 15 పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు మువ్వకు మంత్రులను రాగల ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి ప్రస్తుతము వుచ్చుకొన జీతములో మానమునకు కెయ్యిమానములను వదలకొందరని తెలియజేయుచున్నది.

6-2-23 రాత్రి అచలాపురమున హైస్కూలుకు ఎదురైన “కెట్టిబలిదంపు కార్యాలయము, కెట్టిబలిదంపుగ్రామాలయము, కెట్టిబలిదంపుకాలయము” స్థానికులు భవనమును నిర్మించుటకు కలుపుకొన మహాస్వరము జరుగును. చుచు రాత్రి దొమ్మిటి వెంటకరెడ్డిగారు తన్మహాస్వరము జరుపుటకు దయతో నంగీకరించిరి.

లక్ష్మీవిలాససభ:—ఈ సభాకు మార్చి 1 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు సాంకర్ష్యమహిలో సభ అధ్యక్షుల రాగల లక్ష్మీమూర్తుగారిచే రచింపబడిన ‘గజ’ అను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. సభ్యులందుకు ప్రీతిగలటచే పాత్రధరులందరి ప్రీతిగ నే యుండెదరు. ప్రీతిమాత్రమే ప్రదర్శనమునకారమవును.

తిరువల్లి కేంద్రంలో శ్రీరామ నవమి మహోత్సవము కడదిన సంవత్సరములందు జరిగినపున శ్రీరామనవమి ఉత్సవమువలె ఈ సంవత్సరమువలె ఆ ఉత్సవమును జరుపవలెనని పెద్దలు నియమించినలాగున తిరువల్లి కేంద్ర కేంద్రాచలకెట్టి పిడికొ 11/12-వ నెంబరు శ్రీ పాండురంగ మందిరములో రాగల పండునెల 18-వ తేదీకి ముందు 1923 సం. మార్చి నెల 26-వ తేదీ మొదలుకొని రాగల పండునెల 29-వ తేదీకి ముందు ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీవరకు శ్రీరామనవమి ఉత్సవము క్రింద విరచించిన ప్రకారము జరుపబడును.

జంశనినెల 18-వ తేదీ (మార్చి నెల 25-వ తేదీ) శ్రీరామనవమి. పండునెల 22-వ తేదీ (ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేదీ) తెల్లవారి 8-ఘంటలు మొదలుకొని 11-ఘంటలవరకు సీతాకల్యాణము, శాంతి యూరేగింపు, వసంతి కేళిక, కుంభింపు ఉత్సవము. పండునెల 28-వ తేదీ (ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీ) తెల్లవారి 6-ఘంటలు మొదలుకొని 11-ఘంటలవరకు గోపాలకాలా. శాంతి యూరేగింపు, హనుమంత పుత్సవము.

కైదిన పుత్సవములో ప్రతిదినమున నిర్వహ్యములలోను కర్మములలోను గల వీలవలె అన్ని దానము జరుగుటయే గాక సీతా కల్యాణదినమునందు విశేషమైన అన్ని దానము జరుపబడును. ఇదిగాక ప్రతిదినమున భగవద్వాసుంకీర్తనము న్న భగవత్ భాగవత చరిత్రోపన్యాసమును జరుపబడును.

ఈ విధముగా జరుగు పుత్సవమున కల జనలు వేదిచియు కుతుకము కైకొని ద్రవ్యసహాయము చేడియు శ్రీరామ కృపాపాత్రులు కాలయనని ప్రార్థించుచున్నాను అని డి. డి. కోవండరామయ్యగారు ప్రకటించెడి.

గాంధీజీ గాది

గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదిన ప్రథమ వార్షికోత్సవము

1923 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 18-వ తేదీ ఆదివారము

ఇక మూడువారములే అవకాశమున్నది. ఈ మూడువారములును శక్తివంచనలేకుండ మనఃపూర్వకముగ గాంధీజీతో ప్రచారమొనరింపుము.

మండలసంఘముల కార్యదర్శులు తాలూకాసంఘములు గల పట్టణముల కేగి వారిని ప్రోత్సహింపరది ప్రతిగ్రామమునందును దీక్షగా పని జరుగునట్లు చూడవలెను.

1. ప్రచారకులలో కొందరు నేడు మొదలు 18-వ తేదీవరకును ప్రతిదినము కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుపనియందే దీక్షబూని ఉదయముననే బయలుదేరి సాయంకాలమువరకును పని చేయవలెను.

2. కలుకుబడిగల ప్రముఖులు పలువురు కలిసి తిలకుస్వరాజ్యనిధికి ధనమును సేకరించి యిటులు చేరవలెను.

3. వలంటీరులను చేర్చుటకు సమర్థులగువారి నెకసంఘముగా నేర్పరుపవలెను.

4. మార్చి నెల 18-వ తేదీని వార్షికోత్సవమును జయప్రథముగా జరుపుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను.

ఇప్పుడు రెండుపక్షములకును సమాధానము కుదిరినందున ఏప్రిల్ నెల 30-వ తేదీ లోగా మనము 25 లక్షల రూపాయలను 50 వేలమంది వలంటీరులను చేర్చవలసిన భారము మరింత ప్రబలమైనది. అట్లు మనము చేర్చలేకపోయినచో క్రొత్తపక్షమువారికి మనము లొంగిపోవలసి వచ్చును. మన మా తేదీలోగా పూర్తిచేయగలిగినచో మన పద్ధతులపైనే ఐకమత్యము స్థిరపడ గలదు.

సి. రాజగోపాలాచారి.

అలహాబాదులో కాంగ్రెసు సభలు

రెండుపక్షములకును సమాధానము కుదిరినది

సమాధానశీర్షానమును శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రమవదించిరి - కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి నామోదించిరి

జేశజంధు చిత్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షత క్రింద అలహాబాదులో 27 వ తేదీని భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగినది. సమాధానమును గూర్చి అసెంబ్లీకి ఇరుపక్షముల ప్రతినిధులును, భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారును చర్చించి స్థిరపరచిన తీర్మానమును స్థాయిసంఘసభలో కాంగ్రెసుపక్షము ప్రతినిధియగు శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి దానిని క్రొత్త పక్షము ప్రతినిధియగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారు రమవదించిరి. సభ్యులందరు నామోదించిరి. 27 వ తేదీ రాత్రి చాలసేటవరకును సభ జరిగినది.

నిబంధనలు

1. ఏప్రిల్ నెల 30 వ తేదీవరకు శాసనసభ అను గూర్చి రెండుపక్షములవారునుగూడ నెట్టి ప్రచారమును చేయరాదు.

2. ఇరుపక్షములవారును తమతమవిధానములలోని తక్కినవిషయములను గురించి ఒకరికొకరు ప్రతిబంధకము కలిగించకుండ ప్రచారముచేయవచ్చును.

3. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రకారము కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్వరాజ్యనిధికి ధనమును వలంటీరులను సిద్ధపరుచుకొనవచ్చును.

4. నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుట రెండు పక్షములవారును ఆమోదించిన యితర కార్యము

లను నెరవేర్చుట నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుటకు కావలసినధనమును వలంటీరులను సమకూర్చుట మున్నగు కార్యములందు క్రొత్తపక్షము వారుగూడ కాంగ్రెసుపక్షమువారికి సహాయము చేయవచ్చును.

5. ఏప్రిల్ 30 వ తేదీ అనంతరము ఏది యుచితమో అట్టిరీతిని రెండుపక్షములవారును పనిచేయవచ్చును.

6. ఇప్పుడున్న శాసనసభలను ఏర్పాటుచేయునందుగాని నిర్ణీతకాలము పూర్తికాకుంతనే రద్దు చేయుట లేటప్పటివరకును ఈ ఏర్పాటు ప్రకారము రెండుపక్షములవారును నడుచుకొనవలెను.

పంగరాష్ట్ర శాసనసభ

బడ్జెటుపైని చర్చ

బడ్జెటుపైని చర్చలో శాసనసభ్యులు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు ఆర్థికవ్యవహారముల చక్కబెట్టవలసినయొక విషయముగా ముఖ్యముగ పోలీసు కార్యముల మిగిలినవి గావించవలసినయొక విషయముగా తీర్పు మిగిలిన విషయములలో మిగిలినవి సుభూతాదనల నమలుజరుపవలసినవి, కలకత్తా కలెక్టరేటులమున కిచ్చిగంటు చాలదనియు, డక్కా విశ్వవిద్యాలయపు గ్రాంటునుండి కొంత సొమ్మును శిశి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చవలసియు, మంత్రులు కబుర్లు చెప్పుటయేగాని పనియేమియు చేయుట లేనని యిది ఆక్షేపించిరి.

బర్మా స్త్రీసంఘసమావేశము

పెరూలో జరిగినది

“కాలావాడీ రికార్డు” అనుపత్రికకు సంపాదకురాలగు ‘వ్యావ్యాపిణి’ అనునామె యాసభకర్తవహించినది. బర్మా నాటికాసభ్యులకు రెండుపక్ష లేర్పడుట చాలవిచారకరముగాని స్త్రీత్రేసను పీకేభించి తనివేయుదు రని ఆశించెదను” అని అధ్యక్షురాలు నడిపెను.

“స్త్రీలింగముల రక్షణముల కంఠము మున్నగువానిని కొనగూడదు. అర్హతగల స్త్రీలు లోకములోయెల్ల శాసనసభల ఎన్నికలకు నియోజకవలెను. స్త్రీలు శాస్త్రవిజ్ఞానము సభ్యునించి శాస్త్రజ్ఞులవలెగా పనిచేయవలెను” అను తీర్మానము లామోదింపబడినది. ఈసభ 28 వ తేదీతో ముగిసినది.

శాసనసభ్యులసమావేశము

శాసనసభలకు వెళ్ళిన బర్మానాటికావారులసభగూడ పెరూలో జరిగినది. ఈసభ 28 వ తేదీతో ముగిసినది. అనాడు విద్యాకాఖ్యానుంత్రియగు గాంధుగయ్యగారుగూడ సభకు వచ్చిరి. “నాటికావారులలో” రెండుపక్షములేర్పడుట కోవనియము. మరల నైపుత్యమును కలిగించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. శాసనసభలకు వెళ్ళిననాటికావారుల ప్రముఖులు మంత్రులకవులు మున్నగువానిని స్వీకరింపవచ్చును. ఇదివరకే సాధనముగాననుమతించబడినది. ప్రభుత్వసభ్యులములను తగ్గించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలెను. నాటికావారులకాలమును, యితరపాఠశాలలను ధనసహాయము చేయుటకు లోకములోయెల్ల కడుమతి నియోజకవలెను. మంత్రులను స్థానికులే నిర్ణయింపవలెను. ప్రభుత్వ ప్రకటనకాఖ్యను నిలిపివేయవలెను. ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్న ప్రోగ్రెసు ప్రతికముగూడ నిలిపివేయవలెను. స్థానికస్వరేపాలనచట్టమును సవరింపవలెను. మద్యవిక్రయపరిశీలనము నేర్పరుపవలెను. మద్యమునకుములకాఖ్యను తీసివేయవలెను. ఉప్పుపన్ను తొలగించవలెను. లోకముల మ్యూనిసిపల్ యూనియన్లు రక్షణమును సహకార పరచవలెను. లోకముల కనుమతి నియోజకవలెను. అను తీర్మానము లామోదింపబడినది. బర్మాస్త్రీలుగూడ శాసనసభ్యులుగా నిలచుట కనుమతినియోజకవలెను శాసనసభలలో నుపపాదించవలెనని తీర్మానము గుర్తుతగా శాసనసభలో నుపపాదించిరి. ఈతీర్మానము నామోదింపబడినది. లోకములమ్యూనిసిపల్ యూనియన్లలోగూడ స్త్రీలు సభ్యులుగా నుండుట కనుమతించవలెను తీర్మానముగూడ నామోదింపబడినది. రైల్వే సంఘమునందు బర్మా దేశీయుల ప్రతినిధులుగూడ నుండవలెను. అంచగొండితక్షణము తొలగించవలెను. అందులకన్ని బర్మా సంఘములను ప్రయత్నింపవలెను. విద్యుత్తు పరిశీలనలనకట్టిన లాభమును స్వరసాయదారుల మేలకొరకు వ్యయపరచుట కొకసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల కాఖ్యను గూర్చి విచారణసంఘము నేర్పరుచుట టనుచితము” అను తీర్మానము లామోదింపబడినది. చాలమంది శాసనసభ్యులు తొందరము, విద్యాధిమము మున్నగు ప్రముఖులు సభకు వచ్చి కాత్యక్రమముగ పాల్గొనిరి.

ప్రతికూలుర సభ

శాసనసభలకు వెళ్ళినాడ దనువారిసభ పెరూలో జరిగినది. నాటికావారులకు ప్రభుత్వసహాయమును కొక గూడదు. నాటికావిద్యాపరిశీలకాధికారమును శాస్త్రసమ్మర్పికుల మహాసభ కొనగవలెను. ఆ నిధినిగూడ అధ్యక్షుని చేరునకు మార్చవలెను. ఈసభవారు ద్వంద్వపరిపాలనము నామోదించరు. ఇప్పుడు శాసనసభలకు వెళ్ళినవారు రక్షణముల ప్రతినిధులని యొప్పుకొను—అని యీసభవారు తీర్మానించుచుగాన రెండు పక్షములను ఏకమగుట కవకాశమేమియును కానినది.

పంచమశత విశ్వవిద్య కేంద్ర నిధికి ప్రముఖ పేజీ లక్ష్య పరచింపాము (పంతులుగారు 10 లక్షలు విచార మొనరించి గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బెల్లూయన్నగారు.

ఈనెల 21 వ తేదీ బుధవారమునాడు జయబండి అసంతరమున గోదావరికుండల కలకత్తయాజమాన్యమున గోదావరి జిల్లా కొత్తపేటలో నిక సహకారసభ జరిగెను. 100 మంది గ్రామాధికారులు సభకు హాజరైరి. తిక్కనయ్యయను అసహాయాద్యయమును ప్రతిఘటించి స్వగ్రామములో సహకారసభలు జరిగిన మందలెన ముప్పు గాఢాగారి కొక స్వరపరికము విచ్చిరి.

నంద్యాల } యుగ. నరసింహాచార్యులు,
25.2.28 } వీడరు.

విదేశ వార్తలు

ఉత్తర ఐర్లాండు

మొదటిగవర్నరు ఆగమనము

సుస్మాగతము

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— ఉత్తర ఐర్లాండు మొదటి గవర్నరు అయిన ప్రభుత్వ తెల్లవర్షి ప్రవేశించిరి. ప్రజలు తమ ఆదరంతో ప్రభుత్వ డ్రీ కాసి సుస్మాగత మొనగిరి. ప్రజల ప్రభుత్వ క్రికావి గవర్నరును చాల సంతసించిరి. వీరిగౌరవాన్ని పాతకాలము మూలమునది. అందరను లక్షలమంది అభ్యుదయమును ఆశ్రితమునది.

సామాన్య ప్రాప్త్యవేళకు కరణములను అధిక నవాయ ముచేయవలెనని పోషణ గారను, క్యాంటన్మెంట్ ప్రధాన మతగురువును కలిసి చందాకట్టలను జంతువున్నారు. 10000 మందికి అకనవనములు వైద్యకవాయము గావలసియున్నది. వావా వాతి నమిలివారి విభానము ననుసరించి ఏర్పాటు చేసిన స్థలములో ఈ కరణములు దిగుచున్నాయి. (గ్రీకులో 85000 కరణములను వైద్యకవాయము వాత పోషించుచున్నాడు)

రైలుబండి ప్రమాదము

మెక్సికోలో రైలుబండి కట్టానుండి తొలిగిపోవుటచే మెక్సికో ఇనుపవారుల అధ్యక్షుని తలకు గాయములు తగిలినవి. పుకె బ్రద్లెనదని అనుకొనుచున్నారు. ఒక ప్రక్క ఎయిక్ నూడ విలిగినది. ఈయన భార్యకు ప్రమాదకరమగు గాయములు తగిలినవి. బ్రిటిషు కంట్రాక్టురు వనిపోయెను. ఇంకను చాల మందికి గాయములు తగిలినవి.

సామాన్య వర్ష ప్రదర్శనము జరిగి తీరునని కామస్సు సభలో తెలియ జేయబడినది.

బార్ని సామ్రాజ్యమును సతీసమేతుడై మేరక తేదిన బయటకు తోముకోగదరు. ఇట్టి రాజదంపతులను సంకల్పించెదరు.

గృహ నిర్మాణ సమస్య

1925 వరకు గృహకరీలసాధికార మునునని కామస్సు సభలో తెలియజేయబడినది. 1924లో గొప్పకరగతి ఇండ్లపై అధికారము తీసివేయబడును. అప్పటికి లోటు పూర్తిజేయబడినవో తీసివేయబడును. పార్లమెంటువారు దీనికి వ్యతిరేకముగ ఇంకా తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టవలెనని తెలుసు. అట్లయినచో ఇట్లు జరుగును.

పరామలు కాలువల్ని ఆకలిమించుకొనిరి.

పరామలు 12000000000 మార్కులను పరామలు బట్టుకొనిరి తెల్లక విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

జర్మను ప్రభుత్వమువారు పరామలలో రాయబారములను ప్రారంభించవలెనని యునైటెడ్ సోషలిస్టు సంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు అతిగాదులు క్యూనో మంత్రిగారును యుగోస్లావర సమచున్నాడు. యూపనిషాండ్ సహాయార్థము ప్రేక్ష యూనైటెడ్ క్యాంగెనవారు 500 పాకులను పీటు చేసిరి. ఇతర సంఘములచే సహాయము చేయవలెనని పోరు చున్నారు.

రూసులో వల్లవేళలు, మార్కెట్ వైద్యమును ప్రవేశపెట్టలేదని పరామలు తెలుపుచున్నాడు.

లాక్ మినవన్న తింబర్ ఇనుపకాపినిగూడ పరామలు గ్రహించుకొనిరి. మెంటాబాతునుగూడ వశపరుకొనిరి తెలుపుచున్నాడు.

ఫ్రెంచి కమిషనరుల కాశ్యాలయగూడ కోలోనున్న తను కాశ్యాలయములకు బ్రిటిషు రైల్వే కమిషనరుల వ్యాధిసములో తెలుపుటకు జర్మనులు నిరాకరించిరి.

శుద్ధ ఖద్దర

బొంబాయియందు 10-18 మార్చి

ఖద్దరు పదర్శనమును జేం

అమృతాంజనం డిపో 109 ఫ్రేరిరోడ్డు

రూరు పరిస్థితులు

ఇతరులు జోక్యము కలుగజేసుకొనుట పరామలకు ఇష్టములేదు
బ్రిటిషువారు విగించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— రాత్రి 11-30 మైక్యుట్రికా విలేఖరి స్వారినునుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఇతరులు జోక్యమును కలుగజేసుకొనుటకు వదిలి అందుటచే అట్లు జోక్యము కలుగజేసుకొనుట తమ కంతమాత్రము ఇష్టములేదని పరామలు నూచించుచున్నారు. రాయబారములు జరుగుటకు పూర్వము జర్మనులు తమంతట తాము ప్రత్యక్షముగ రాజీకనవ్యకముని తెలియజేయవలెనని పరామలు అనుచున్నారు. అంతవరకు తమసభకీయులు, హామితుగాని, బ్రిటిషుగాని, అమెరికనులుగాని జోక్యము కలుగజేసుకొన్న తాము వాదించుచున్నాడు. ఈసంగతి దివ్యునికు తిథివాటికి తెలియజేయబడినది.

బ్రిటిషువారు ఆక్రమించుకొన్న వైద్యకవాయలో ఇక ముందు జర్మనులను అర్జునజేయకలచిన తమతో ఆలోచించవలెనని జేయకాదని పరామలకు తెలియజేసితిమని కామస్సు సభలో పోషణగారు తెలియజేసిరి.

రైలులాండులో బ్రిటిషుగరుకులను ప్రాంచి, బెల్జియను అధికారులు అటకాయించుచున్న సంగతులను విని ఈవిషయమును కనుగొనలేదని బ్రిటిషువారు నిరసి. మరియు నికముందు ఇట్టివజులు జరుగుటచే చూడవలె ననిరి.

యూర ఆక్రమణనుగూర్చియు, వ్యవహారములను గూర్చియు అనుకూలముగ పరిష్కారము జరుగుటకు పరామ, బెల్జియనులు ఒకసంఘమును నేర్పరచి బ్రిటిషువారితో కలిసి ఆలోచించవలెనని కార్మికసభ్యులు నూచించిరి.

తిగలేరి పెరిపోనులో మాటలను వినుటకు చెవులు అడ్డవడము.

అంగోరా - సంద్ధి

అంగోరాసభలో మితవాదుల పలుకుబడి హెచ్చుచున్నది.

స్విట్జర్లాండ్ బ్రిటిషు యుద్ధవాతల మరలిపోయినవి. ఒక్క క్యాంకెసో నాకమాత్ర మున్నది. ఇది తురుష్కులపట్ల గౌరవార్థము చేయబడినది. తురుష్కు ప్రభుత్వముతో స్విట్జర్లాండ్ ప్రవేశించుటకు అందకమును. హక్కు గలదని బ్రిటిషువారు తెలియజేసి తమ హక్కులను వదిలకొనలేదనిరి.

స్విట్జర్లాండ్ ఒక్కనాకే బ్రిటిషువారు తీర్మానించిన ప్రకారము తురుష్కులకు ఒప్పుకొంటిమని పరామ ఇటలీవారు తెమలియుటకు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు వైమానికులను ఇదివరలో తురుష్కులు బట్టుకొనిరి. వారిని తురుష్కులు వదలివేసిరి.

కషీయనులు బ్రిటనుకు 688000000 పానులు యుద్ధమి.జరలసియున్నది.

ఇండియాలో ఆర్థిక దోహోగములకు మారకము సరిగా జేయకున చిట్కాగ నున్నది. ఈవిషయమై ఆలోచించవలెనని వింటర్ట్ గారు రినిరి.

అమెరికను అంతర్జాతీయ క్యాంకెసోనులో సభ్యునిగ జేర్చుకొనవలయునని హార్టింగుగారు మూచించిన తీర్మానమును 2 మురియు చట్టంపర.

కావ

గూర్చి రాజకీయినిగ
జుల తలయెత్తుటకు
చర్చను దీక్షిగా జేరని
వింటర్ట్ గారు సరుగ అల్ల
చులకనలుగు పనిగాదనియు
సరిగియు చాలవరకు అను
పీటుగాని హిందూదేశపు
కమనడి జోక్యము కలుగజేసి
వింటర్ట్ గారు రామాటల
సభ్యులు నుదిరిరి. వింటర్ట్ గారు
అనిరి.

దీని యనంతరము పీటుగాని
గూర్చి యుద్ధములకు అధికారము
పాలనా వివరములలో మాత్రము అం
బడులిడిరి. రాజకీయినిగ ఇచ్చిన ఆధయ
యము తా నీయకాల నకెను. ఇండియ
భర్తయులను సరిగ నిర్వహించుటలేదని మ
నూచించుట పీటుగానిని, వింటర్ట్ గారుగి.

పల్లె నైజలో బ్రిటిషు కటాలములను
చించుచున్నాడు. భారత ఆర్థికదర్శనమును
ఒకటి రెండు కటాలములు రక్షించు
చున్నది.

మెమెలు విషయమై క్యాంకెసో పరి
అంతర ఆలోచించుచున్నాడు.

టుంటుభామెగారు గోరిని ప్రస్తుతము మూచివేసిరి.

సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల కష్టములను విచారిం
రాములు కమిషనువారు తెలియజేయుటకు ఆలస్యముగను గా
ఈలోపుక వారి దుస్స్థితి ఎక్కువగ నుండుటచే తాత్కాలిక
ఉపకాంతిని జేయుమార్గమును వెదకవలె నని. పర చార్లన్
కన్నులు పీటుగాని అట్లుచేయుటకు పీటు లేదని వింటర్ట్ గ
ప్రభువు తెలియజేసెను.

భారత రాజకీయ బంధులు

సంయుక్త రాష్ట్రములలో గవర్నరు రాజకీయబంధులను
విడిచిపెట్టి మధ్యరాష్ట్రములలో గవర్నరు ఎందుకు వినుడల
జేయుటకు నిరాకరించినని కామస్సుసభలో సర్ బాబా పే
వెటుగా రుదుగ పానికపరిగితులనుబట్టి వారు వ్యవహార
వరిష్కారముజేయవలసియుండుననియు సంయుక్త రా
జరిగిన సంగతుల వివరములు పూర్తిగ తమకు తెలి
ఈ విషయమై ఇండియాలో అధికారులు చర్చి
యూ వింటర్ట్ గారు బదులిడిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వ
మేమి చేసినను యుద్ధం ఇండియాప్రభుత్వమువా
బడనీ జేయుట విధి గాదాయని కెంటన్ గారుడిగిరి.
ముఖ్యమైన విషయ మనియు దీనినిగూర్చి రాష్ట్రీయప్రభుత్వ
వారును, ఇండియాప్రభుత్వమువారును ఆలోచించుచున్నా
క్యాంకెసోదేత పానికాధికారులకు తోచినటులు జేయుటకే ఆ
కారమున్న వనిరి.

విర్మానులో ప్రీక్షిటు వాతంతి పోకడు రాష్ట్ర
బడినది.